

**Силабус навчальної дисципліни
«Наукові гіпотези та їх експериментальна
перевірка»**

**Спеціальність: 152 «Метрологія та
інформаційно-вимірювальна техніка»**

**Галузь знань: 15 «Автоматизація та
приладобудування»**

Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий)
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна вибіркового компонента фахового переліку
Семестр (осінній/весняний)	4
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/години	5 кредити/150 годин
Мова викладання	Українська
Що буде вивчатися (предмет вивчення)	Дана навчальна дисципліна є основою сукупності знань та вмінь щодо науково-дослідницької діяльності, що передбачає формулювання, розроблення і перевірку гіпотез.
Чому це цікаво/треба вивчати (мета)	Метою викладання дисципліни є формування у здобувачів сучасного рівня знань, умінь і навичок щодо формулювання, розроблення і перевірки гіпотез та їх використання в практичній, дослідницькій та науковій діяльності.
Чому можна навчитися (результати навчання)	<ul style="list-style-type: none"> - сформувані практичні навички з критичного аналізу літературних джерел, постановки наукового завдання, визначення шляхів його вирішення; - вивчити процедури формування гіпотези та її використання як засобу отримання наукового результату; - набуті знання та навички побудови та апробації гіпотез; - набуті знання та навички для проведення перевірки гіпотези на підставі даних відповідного експерименту, умови якого контролюються.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	<ul style="list-style-type: none"> - здійснювати збір та критичний аналіз літературних даних; - правильно і ефективно організувати власну науково-дослідну роботу; - вміти самостійно формувати та обґрунтувати наукові гіпотези; - вміти обґрунтувати та скласти схему досліду; - проводити верифікацію гіпотези, наскільки названі наслідки відповідають об'єктивній дійсності, виявленим фактам; - володіти методами статистичної перевірки наукової гіпотези.
Навчальна логістика	<p>Зміст дисципліни:</p> <p>1.1. Місце гіпотези у теоретичних та експериментальних дослідженнях.</p> <p>1.2. Зміст стадій розвитку гіпотези.</p> <p>1.3. Модель як метод пізнання досліджуваних об'єктів.</p> <p>1.4. Принцип фальсифікованості та верифікованості наукової гіпотези.</p> <p>1.5. Експериментальна гіпотеза та її особливості.</p> <p>1.6. Експериментальні та статистичні гіпотези; 0-гіпотеза. Помилки 1-го і 2-го роду при перевірці статистичних гіпотез; асиметрія висновків на основі експериментальних результатів.</p> <p>1.7. Модульна контрольна робота №1</p> <p>2.1. Критерії значимості і перевірка гіпотез.</p> <p>2.2. t-критерій Стьюдента.</p> <p>2.3. F-критерій Фішера (для порівняння дисперсій).</p>

	<p>2.4. Виявлення відмінностей у рівні досліджуваної ознаки. Q-критерій Розенбаума.</p> <p>2.5. T-критерій Вілкоксона.</p> <p>2.6. Виявлення відмінностей у розподілі ознаки. χ^2-критерій Пірсона.</p> <p>2.7. Модульна контрольна робота №2</p> <p>Види занять: практичні заняття.</p> <p>Методи навчання: робота в групах.</p> <p>Форми навчання: денна та заочна форми навчання</p>
Пререквізити	Загальні та фахові знання з дисциплін «Сучасні методи моделювання у наукових дослідженнях», «Методи та засоби обробки результатів наукових досліджень».
Пореквізити	Знання з дисципліни є базою для проведення наукового дослідження та оформлення дисертаційної роботи.
Інформаційне забезпечення з фонду та репозитарію НТБ НАУ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Дуцяк І.З. Методи формування гіпотез: монографія / І.З. Дуцяк. – К.: Видавничо-поліграфічний центр “Київ. ун-т”, 2006. – 173 с. 2. Чумак В. Л., Іванов С. В., Максимюк М. Р. Основи наукових досліджень: підручник/ МОН України. – Київ: НАУ-друк, 2009. – 304 с. 3. Карпович В. Н. Проблема. Гіпотеза. Закон. Новосибірськ: Наука, 1980. 176 с. 4. Меркулов І.П. Метод гіпотез в історії наукового познання. - М.: Наука, 1984. – 188 с. 5. Меркулов І.П. Гипотетико-дедуктивная модель и развитие научного знания / отв. ред. В. С. Швырев. – Москва: Наука, 1980. – 192 с. 6. Дружинин Н.К. Логика оценки статистических гипотез: монография. – Москва: Статистика, 1973. – 212 с.
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Аудиторії кафедри КЕСТ з використанням мультимедійного обладнання та навчальні лабораторії на базі комп'ютерних класів
Семестровий контроль, екзаменаційна методика	Сума підсумкових модульних та оцінок поточної успішності, у балах становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS.
Кафедра	Кафедра комп'ютеризованих електротехнічних систем та технологій
Факультет	Аерокосмічний факультет
Викладач(і)	 <p>СТАХОВА АНЖЕЛІКА ПЕТРІВНА Посада: доцент Вчений ступінь: кандидат технічних наук Профайл викладача: https://scholar.google.com.ua Тел.: 067-913-12-72 E-mail: anzhelika.stakhova@npp.nau.edu.ua Робоче місце: 11.402</p>
Оригінальність навчальної дисципліни	Авторський курс
Лінк на дисципліну	https://classroom.google.com